

■ УДК [78.011.26:316.723]«19»

А. В. Гладких, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інструментів духового та естрадного оркестрів, Харківська державна академія культури, м. Харків

О. В. Гладких, голова циклової предметної комісії фундаментальних та природничо-наукових дисциплін, викладач вищої кваліфікації, методист, Харківське училище культури, м. Харків

РОК-МУЗИКА ЯК ЧИННИК МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ ХХ СТ.

Розглядається специфіка рок-музики як багатоаспектного явища сучасної культури. Виявляються соціокультурні чинники формування рок-музики у ХХ ст. в межах, з одного боку, масової культури, з іншого — молодіжної субкультури. Наголошується, що донині ставлення до рок-музики відзначається широким спектром позицій: від визнання її значним явищем культури до заперечення самої думки про належність року до художньої сфери.

Ключові слова: рок-музика, культура, молодь, жанр.

А. В. Гладких, кандидат педагогических наук, доцент, заведующий кафедрой инструментов духового и эстрадного оркестров, Харьковская государственная академия культуры, г. Харьков

О. В. Гладких, председатель цикловой предметной комиссии фундаментальных и естественно-научных дисциплин, преподаватель высшей квалификации, методист, Харьковское училище культуры, г. Харьков

РОК-МУЗЫКА КАК ФАКТОР МАССОВОЙ КУЛЬТУРЫ ХХ В.

Рассматривается специфика рок-музыки как многоаспектного явления современной культуры. Выявляются социокультурные факторы формирования рок-музыки в ХХ в. как составляющей, с одной стороны, массовой культуры, с другой — молодежной субкультуры. Отмечается, что до сих пор отношение к рок-музыке отличается широким спектром позиций: от признания его значительным явлением культуры до отрицания самой мысли о принадлежности рока к художественной сфере.

Ключевые слова: рок-музыка, культура, молодежь, жанр.

A. V. Gladkikh, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

O. V. Gladkikh, instructor, Kharkiv College of Culture, Kharkiv

ROCK MUSIC AS A FACTOR OF MASS CULTURE IN THE 20TH CENTURE

The peculiarities of rock music as multifold phenomenon of contemporary culture are considered. Socio-cultural causes of rock music's formation in 20th century become apparent at the boundaries on the

one hand of pop-culture, on the other hand as part of youth subculture. The attitude to rock music is characterized by a wide range of viewpoints: from its acknowledgement as phenomenon of culture to negation of belonging of rock to art area.

Key words: rock music, culture, youth, genre.

У культурі ХХ ст. рок-музика посідає особливе місце. Вона сформувалася близько 60 років тому, набула бурхливого розквіту і поширення в усьому світі. У процесі свого розвитку рок-музика мала декілька стилістичних модифікацій і стала каналом перетворення субкультури американських негрів на один з найвпливовіших елементів сучасної світової музичної культури. Характеризуючись специфічною простотою музичних виразних засобів, рок-музика впливала на свою аудиторію, до якої передусім належала значна частина молоді з країн західноєвропейської культурної орієнтації.

Нетипові для культури останніх років форми поведінки любителів рок-музики на концертах (іноді перетворювалися на масові репресії), а також екстатичні реакції під час прослуховування записів у найрепрезентативніших для рокової музики стилях привернули увагу спочатку громадськості, а незабаром і фахівців з різних галузей музичної науки.

Найпоширенішими аргументами, що зазвичай використовуються з метою констатувати неприпустимість зіставлення рок-музики з академічною музичною культурою, є такі: 1) рок-музика — це субкультура, на відміну від академічної культури; 2) на відміну від елітарної академічної культури, рок-музика є складовою масової культури, для якої характерні поверховість, відсутність ідей. Розгляд статусу рок-музики у двох щойно означених аспектах, а також її розвитку як чинника масової культури ХХ ст. — мета цієї статті.

Серед найважливіших напрямів осмислення рок-музики як своєрідного явища культури, що стали основою для дослідження, такі: визначення місця рок-музики в контексті контркультурних явищ 60-х рр. ХХ ст. — Л. Васильєва [1], Г. Крабе [4]; вивчення спроб синтезу рок-музики з іншими (зокрема академічними) жанрами (В. Сиров [11], О. Козлов [5]); з'ясування походження рок-музики та її відмінностей від інших масових жанрів — С. Коротков [6], А. Чижова [14]; дослідження жанрово-стильового розвитку рок-музики (О. Козлов [15], Н. Саркітов [9]); визначення особливостей рок-музики як музично-творчого виду — С. Свечніков [10].

На жаль, жоден із цих авторів не розглядає рок-музику загалом, а надає перевагу порівняльному аналізу декількох окремих напрямів. Але означена проблема зумовлена елементарною неможливістю охопити надто великий обсяг матеріалу, який надає дослідження питання рок-музики.

Як явище музичного життя, рок заслуговує на різнопланове вивчення й осмислення істориками, соціологами, філософами, теоретиками та культурологами. Важливими є економічний та інженерно-технологічний аспекти становлення і розвитку рок-музики. Стильова система рок-музики остаточно сформувалася в 70-х рр. ХХ ст. і найяскравіше втілилася в хард-року («hard» з англ.: «твердий»), що згодом став складовою одного з напрямів розвитку рок-музики і набув назви hard-and-heavy (з англ.: «твердий та важкий»). Рок сформував власну «мову», моду, сценічний дизайн, що є предметом вивчення лінгвістів, семіотиків, культурологів.

Усе це ускладнює створення цілісної картини феномену. Можливо, тому, незважаючи на багаторічну історію існування означеного явища, уявлення про рок і понині відзначаються широким спектром позицій: від визнання його значним явищем культури до заперечення самої думки про належність року до художньої сфери. Утім, рок-музика вплинула і продовжує впливати на культуру сьогодення.

Існують численні припущення про те, що саме стало причиною виникнення рок-музики. Одні вважають, що рок створили урядові органи для «зомбування» й управління молоддю, інші стверджують, що це один із проявів процесу музичного розвитку. У православній літературі трапляються думки, що вся справа в сатанинському походженні рок-музики. Великі словники і довідники свідчать, що рок — це синонім слова доля, причому з позначкою нещаслива, трагічна. У Великій російській енциклопедії надається визначення рок-музики: ексцентрична, естрадна музика, що виконується у швидких ритмах, зазвичай на електронних інструментах, з участю голосу або голосів [13, с. 56]. Однак це визначення, хоча і правильне, є тільки поверховою «млявою» характеристикою рок-музики. Рок — це не просто музика, музичний напрям, це молодіжна культура, засіб спілкування молоді, дзеркало суспільства. Він спочатку виник як засіб самовираження молоді, бунт і протест, заперечення та перегляд моральних і матеріальних цінностей світу. Протягом усієї своєї історії рок відображає вічно невіршену дилему батьків і дітей. Як засіб самовираження молодого покоління, рок, з точки зору старшого покоління, виглядає лише як

дитяча розвага, інколи небезпечна і згубна. Хоча рок існує достатньо давно і на ньому виховано нинішнє доросле покоління, нині постають такі самі проблеми, як і на початку його існування: нерозуміння і відкидання. Цей факт промовисто свідчить про подібний розвиток. Навіть основні закони філософії проявилися в рок-музиці: у виникненні нового стилю завдяки злиттю інших — закон відображення, у суперечностях року — закон єдності і боротьби протилежностей [7]. І все-таки не існує точного визначення слова «рок». Немало музикантів, які визнані виконавцями в стилі рок, вважають себе представниками рок-н-ролу і при цьому не знаходять відмінностей між роком і рок-н-ролом, що є неправильним по суті. Так званого стилю «рок» не існує — це збірне поняття з арт-, симфо-, хард-року тощо, утворене на основі рок-н-ролу і біту [14, с. 63–64]. Рок — це, з одного боку, рупор молоді, музичне втілення суперечливих настроїв, конфлікту із загальноприйнятими нормами. З іншого боку, рок — один з інструментів шоу-бізнесу, спрямований на комерційний прибуток в індустрії розваг. Ця подвійна природа й зумовлює суперечності, «спіральність» розвитку жанру. По суті, вся історія року складається з подібних циклів, на початку кожного з яких — бунт, протест, виникнення нових стилів і цінностей, груп і виконавців-основоположників стилю (1955, 1967, 1977 ...), а потім — поступовий процес «приручення», комерціалізації, створення вторинних рок-груп, адаптації до способу життя [8, с. 96].

Рок — не тільки стиль музики, це і філософія, і спосіб життя, і субкультура. Рок-музика має потужну захоплюючу енергію («драйв»), яка може надати особистості свободи, позбавляє ustalених суспільних принципів і стереотипів, навколишньої дійсності.

Утім, людина, захоплена рок-культурою, може остаточно відмежуватися від зовнішнього світу, ускладнюючи ситуацію вживанням алкоголю і наркотиків, що сприяє руйнуванню особистості. Нерідко в цьому звинувачують рок-музикантів.

С. Коротков визначає рок-музику як самостійний жанр, що має молодіжну природу, є доступним для непрофесійних виконавців, надає можливостей індивідуальної та колективної імпровізації. Рок-музика — складне утворення, що поєднує течії за музичними й немусичними ознаками: належністю до певних соціально-культурних рухів («психоделічний рок», пов'язаний із субкультурою хіпі; панк-рок як реакція на професіоналізацію рок-музики), віковою зорієнтованістю (рок для підлітків, рок для дорослих), динамічною інтенсивністю («важкий рок», «м'який рок»), рівнем

технічного оснащення (електронний рок), взаємодією з іншими музичними традиціями («афро-рок», «бароко-рок», «фольк-рок», «джаз-рок»), місцем у системі художньої культури (комерційний «поп-рок», елітарний «рок-авангард») [6, с. 34–35].

Серед інших жанрів сучасної масової музики рок має найбільше спільних ознак з поп-музикою: значну гучність, домінування ритмічного начала, аранжування із застосуванням електричних та електронних інструментів, неакадемічну манеру співу солістів, здатність моделювати емоції, поєднуючи чуттєве забарвлення і м'язово-тонусні відчуття, прагнення до новаторства, нестандартності, оригінальності, епатажу (строкате оформлення платівок, зовнішній вигляд виконавців, сценічна поведінка, мовні ознаки музики, плакатність пісенних текстів тощо). Найважливішими засобами їх поширення є грампластинки, аудіокасети, компакт-диски, радіо, телебачення, концертні організації, преса, музичні магазини тощо. Діяльність цих інститутів забезпечує стандартизацію творчих відкриттів, зростання популярності артистів, які узаконюють або копіюють комплекс модних стилістичних і тематичних ознак або формують їх [1, с. 33]. Найсуттєвіші відмінності між роком і поп-музикою пов'язані з: належністю рок-музики до жанрового, а поп-музики — до стилізового видів; використанням рок-музикою принципу діалогічності з культурною традицією, на відміну від приведення поп-музики до спокійної манери; яскраво вираженим національним колоритом кращих зразків року, порівняно з тяжінням до космополітичності мови поп-музики; постійним збагаченням стилістичних ресурсів рок-музики на противагу стереотипам поп-музики; прагненням рок-музики привернути увагу, тоді як поп-музика спрямована на створення комфорту; нарешті, синкретизмом процесу творчості в рок-музиці, на відміну від чіткого розподілу функцій між учасниками поп-проєкту [5, с. 24].

Рок-музика є суперечливим явищем, пов'язаним із соціокультурними та музичними факторами, які зумовлюють два напрями розвитку вітчизняної дослідницької думки щодо неї. Перший, соціологічний напрям, містить два підходи: негативну оцінку року та спроби осмислення його соціокультурних особливостей, що полягають у відповідності смакам молоді (принаймні на момент виникнення), узгодженості музики та стилю життя, енергійному запереченні традицій попередніх поколінь. Естетична особливість рок-музики — прагнення художнього осмислення негативних сторін дійсності. Важливим елементом рок-культури є емоційний вплив, безпосереднє вираження почуттів музиканта та публіки,

що зумовлює ставлення до музики як до самостійного мистецтва, форми колективного емоційного досвіду. Основою творчості стає особливий емоційний стан групи, а сама творчість є колективною. Мета творчості — не твір, а певне життєве переживання. Танець або музика, що виконуються при цьому, якщо вони й авторські, оцінюються передусім за їх здатністю загострювати або посилювати враження [3, с. 54].

Рок-музика ґрунтується на романтичному світовідчутті, з яким пов'язані ідея особистісного самовираження, пріоритет особистості митця, героїчна поза, тяжіння до винятковості, зневажання умовностей. Рок як музичне явище має дві основні лінії розвитку: перша характеризується еволюцією певних його напрямів до поп-музики; друга має два відгалуження: буквальне слідування музикою тексту, що зумовлює полістилістику і втілюється в арт-року (синтезі рок-музики з академічною музикою європейської традиції), та зведення до необхідного мінімуму засобів музичної виразності, використання блюзових елементів (автентичний рок, хард-енд-хеві). Продуктивне начало розвитку рок-музики, як свідчить її історія, є синтезом обох ліній або тяжіє до мінімалізації засобів виразності (автентичний рок) [12, с. 113].

Рок-концерт — своєрідна демократична форма спілкування глядачів-слухачів та музикантів. Особливості процесу спілкування можуть відбиватися на композиційних, інтонаційних, виконавських характеристиках твору або всього концертного виступу, що зумовлює майже обов'язкову змінюваність музичного твору в кожному наступному концертному виконанні. Автором рок-композиції є колектив музикантів, який має атрибути конкретної особи (ім'я, імідж, юридичні права). Індивідуальне начало в рок-творі реалізується як авторська належність ритмічних брейків, сольних імпровізацій, манери інтонування, мелодичного рисунка вокальних партій тощо. У разі змін складу змінюється і «звуковий образ» гурту, а виокремлення одного з учасників як самостійної творчої особистості може призвести до розпаду колективу [8, с. 65]. Цілісна система музичного стилю року сформувалася на основі таких критеріїв добору необхідних засобів, як альтернативність (до тогочасної легкожанрової естради), доступність сприйняття (на відміну від технік композицій в академічній музиці), сучасність (широке використання електрифікованого інструментарію). Популярний у 1950-60-ті рр. рок-н-рол, який набув значного поширення серед молоді, яскраво виявляючи ознаки масової культури, невдовзі засвідчив інші, прямо протилежні тенденції. Термін «рок» укоренився в суспільній свідомості

в середині 60-х рр. ХХ ст. передусім як назва нового жанру, який відрізнявся від уже сформованої поп-музичної культури, що поєднала (а в результаті й видозмінила) початково альтернативний їй «рок-н-рол». Рок, за своєю суттю, належить до масової культури, обмежуючи при цьому рок-музику вузькими рамками жанровості. Проте цей пласт музичної культури є значно ширшим, ніж просто жанр, набуваючи масштабів світовідчуття, світогляду, способу життя. Процес зародження елітарного в рок-культурі детально й компетентно розглядається в монографії В. Сирова. Автор, зокрема, зазначає: «Почнемо з того, що поняття ці з різних вимірів. Якщо рок — стильовий вид, то «поп» — вид жанровий. Якщо перший базується на характері контакту з тією чи іншою культурною традицією та її індивідуальному втіленні, то другий — на характері побутування, ступені поширеності, популярності («поп» — популярна музика). І далі: «...уперше в рок-музиці заявила про себе категорія «пам'яті», зокрема пам'яті культури» [11, с. 29–63].

Рок-музика — складне, багатоаспектне, внутрішньо суперечливе явище культури. Її формування, тісно пов'язане із соціальним середовищем, відбувалося в другій половині ХХ ст., у період істотних зрушень у сфері суспільних відносин, етичних норм та уявлень, що зумовили відповідні зміни в соціальній психології загалом, у музичній — зокрема й особливо.

Рок, як його концентроване вираження, є втіленням у масовій музиці образної сфери художньої культури другої половини ХХ ст., відбиває реальну дійсність (потужність, приголомшуючі шуми, драматизм, людська самотність тощо), а його «важкий» субжанр створив і усталив художні нормативи, адекватні для відтворення в масовій музиці емпіричних відчуттів сучасної міської людини. Тому перспективи його розвитку як явища художньої культури вбачаються у відповідності до вказаних ознак (адекватне відтворення відчуттів), у періодичному поверненні до блюзових основ, синтезі з різними музичними пластами (фольклором, музикою європейської академічної традиції) та сучасними масовими жанрами.

Рок-мистецтво посідає дедалі важливіше місце в сучасному науковому дискурсі. Паралельно з посиленням інтересу до його надбань та дедалі ґрунтовнішим вивченням особливостей рок-музики дедалі більшу актуальність має питання перегляду її статусу в сучасному культурологічному просторі. На жаль, нині статус рок-культури набув належного значення лише у філологів. Значно песимістичнішою є ситуація в музикознавстві. З точки зору академічного дослідника статус рок-музики й досі не ототожнюється

з масовою культурою, що внаслідок чого будь-яке порівняння її з професійною музикою. На жаль, в академічних музикознавчих колах бракує висококваліфікованих знавців рок-музики, а серед дослідників року недостатньо академічних музикантів. Тому означені культурні сфери на музикознавчому рівні мають значно менше зв'язків, ніж рок-поезія та класична словесність на філологічному рівні. Безперечно, така ситуація потребує суттєвої корекції.

Отже, рок-музика, жанрова сфера масової музики, є одним з чинників розвитку сучасної культури і функціонує як соціальне, світоглядне, музичне явище. Виникнення рок-музики визначило зміни в музичній психології пересічної людини, зумовлені складною соціокультурною атмосферою середини минулого століття. Важливим елементом року є «середовищність» естетичного переживання, що формує ставлення до музики як форми колективного напруженого емоційного досвіду, втілення суперечливого духовного стану молоді другої половини ХХ ст.

Список використаних джерел

1. Васильєва Л. В. Рок-музика як фактор розвитку культури другої половини ХХ століття : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 / Лариса Леонідівна Васильєва / Київ. нац. ун- культури і мистецтв. — Київ, 2004. — С. 18–24.
2. Васильєва Л. В. Про місце масової музики в культурі другої половини ХХ століття / Л. В. Васильєва // Вісн. КНУКіМ : зб. наук. пр. Вип. 4 / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ, 2000. — 150 с. — Серія «Мистецтвознавство». — С. 34–47.
3. Голубев В. А. Музика у сфері молодіжного дозвілля / В. А. Голубев, Ю. Е. Цибин. — М., 1991. — С. 24.
4. Кнабе Г. С. Рок-музыка и рок-среда как формы контркультуры / Г. С. Кнабе. — М.–СПб., 2006. — 420 с.
5. Козлов А. С. Рок-музыка: истоки и развитие / А. С. Козлов — М. : Знание, 1999. — 231 с.
6. Коротков С. История современной музыки / С. Коротков. — Харьков, 1996. — 149 с.
7. Набок И. Рок-музыка: эстетика и идеология / И. Набок. — Л. : Знание, 1989. — 32 с.
8. Левикова С. І. Молодіжна субкультура / С. І. Левкова. — М., 2004. — 140 с.
9. Саркитов Н. Рок-музыка: Сущность, история, проблемы / Н. Саркитов, Ю. Божко. — М. : Знание, 1999. — 63 с.
10. Свечников С. К. Молодежь и рок-культура / С. К. Свечников. — Йошкар-Ола : ГОУ ДПО (ПК) С «Марийский институт образования», 2007. — 220 с.

11. Сыров В. Н. Стилевые метаморфозы рока или путь к «третьей» музыке : монография / В. Н. Сыров. — Нижний Новгород : Изд-во Нижегород. ун-та, 1997. — 210 с.
12. Мякотин Е. В. Рок-музыка. Опыт структурно-антропологического похода : дис. ... канд. искусствовед. : 17.00.02 / Е. В. Мякотин. — Саратов, 2006. — 154 с.
13. Музыка : энциклопедия / под ред. Г. В. Келдыш. — М. : Большая Российская энциклопедия, 2003. — 672 с : ил. ISBN 85270 — 254 — 4.
14. Чижова А. И. Рок-музыка як культурно-історичний феномен / А. И. Чижова. — М., 1993. — С. 103.

References

1. Vasilieva L. L. Rok-muzyka yak faktor rozvytku kultury dryhoi polovyny XX st. : dys. ... kand. mistetstvoznavstva : 17.00.01 / Larysa Leonidivna Vasilieva. — Kyiv, 2004. — S. 18–24.
2. Vasilieva L. L. Pro mistse masovoi muzyky v kulturi druhoi polovyny XX stolittia / L. L. Vasilieva // Visn. KNYKiM : zb. nayk. pr. — Vyp. 4. — Kyiv, 2000. — S. 34–47.
3. Golubiev V. A. Muzyka u sferi molodizhnoho dozvillia / V. A. Golubev, U. E. Zubin. — M., 1991. — 24 s.
4. Knabe G. S. Rok-muzyka i rok-sreda kak formy kontrkultury / G. S. Knabe. — M. ; SPb., 2006. — 420 s.
5. Kozlov A. S. Rok-muzyka: istoki i razvitie / A. S. Kozlov. — M. : Znanie, 1999. — 231 s.
6. Korotkov S. Istorია sovremennoi muzyki / S. Korotkov. 1996. — Kiev : Prodiuserskii tsentr LAV-studio, TOO CUI «KIY», 1996. — 292 s.
7. Nabok I. Rok-muzyka: estetika i idieologiia / I. Nabok. — L. : Znanie, 1989. — 32 s.
8. Levikova S. I. Molodizhna subkultura / S. I. Levikova. — M., 2004. — 140 s.
9. Sarkitov N. Rok-muzyka: Sushnost, istoria, problemy / N. Sarkitov, U. Bozko. — M. : Znanie, 1999. — 63 s.
10. Svechnikov S. K. Molodozh i rok-kultura / S. K. Svechnikov. — Yoshkar-Ola : GOU DPO (PK) S «Mariiskii institut obrazovaniia», 2007. — 220 s.
11. Syrov V. N. Stilevyie metamorfozy roka ili put k «tretiei» muzyke : monografiia / V. N. Syrov. — Niznii Novgorod : Izd-vo Nizegorodskogo un-ta, 1997. — 210 s.
12. Miakotin E. V. Rok-muzyka. Opyt strukturno-antropologicheskogo podkhoda : dis. ... kand. iskusstvoved. : 17.00.02 / E. V. Miakotin. — Saratov, 2006. — 154 s.
13. Muzyka: entsyklopediia / pod red. G. V. Keldysh. — M. : Bolshaia Rossiiskaia entsiklopediia, 2003. — 672 s.
14. Chizova A. I. Rok-muzika kak kulturno-istoricheskii fenomen : avtoref. dis. ... kand. iskusstvovedeniia : 17.00.02 / A. I. Chizova. — M., 1993. — 103 s.

■ UDC [78.011.26:316.723]«19»

Gladkikh A. V., Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

Gladkikh O. V., instructor, Kharkiv College of Culture, Kharkiv
dekanat-mm@mail.ru

ROCK MUSIC AS A FACTOR OF MASS CULTURE XX CENTURY

The aim of this paper is to find out the specific features of rock music as a factor of 20th century mass culture.

Research methodology. A terminological approach and the comparative method are used to determine the characteristic features of rock music as a contradictory phenomenon of modern culture.

Results. In this article, the peculiarities of rock music are considered as a multifold phenomenon of contemporary culture. Socio-cultural causes of rock music formation in 20th century become apparent at the boundaries on the one hand of pop-culture, on the other hand as part of youth subculture. The attitude to rock music is characterized by a wide range of viewpoints: from its acknowledgement as phenomenon of culture to negation of belonging of rock to art area. It is connected with the factor that on the one hand rock music is a mouthpiece of young people, musical embodiment of contradictory frames of mind, a conflict with generally accepted standards; on the other hand now it is one of the tools of show business aimed at commercial income in the entertainment industry. As a system, rock music consists of trends characterized by both musical and non-musical features: socio-cultural movements, age orientation, dynamic intensity, high level of technical equipment, interaction with other musical traditions, the position in artistic culture. Rock music as a genre of pop culture is viewed as one of the causes of contemporary culture's development, and it functions as a social phenomenon. The rise of rock music is caused by the changes in the psychology of average people stipulated by a difficult socio-culture atmosphere in the middle of the last century. The environment and manner of esthetic emotional experience are important elements of rock music, which shape the attitude to music as a form of collective emotional experience, the embodiment of young people's contradictory state of mind in the second part of the 20th century. It has been found that the collision of rock as a socio-culture phenomenon leads to the formation of various lines of research, such as cultural and philosophical ones.

Novelty. The author has discovered signs of rock music functioning as one of the factors of the development of modern culture functioning as a social, world-outlook and musical phenomenon.

The **practical significance.** The findings in this paper can be used in pedagogical and educational practice.

Key words: rock music, culture, youth, genre.

Надійшла до редколегії 24.03.2015 р.